

Cultura

Les celebracions del dia mundial del Teatre

JUSTO BARRANCO
Barcelona

El dia mundial del Teatre ha portat un regal a Barcelona. Un regal enlluernador. Ahir en els actes de celebració que aquest any han organitzat els teatres catalans –actes organitzats amb anticipació, perquè el dia mundial, de fet, és aquest diumenge, però en plena Setmana Santa era complicat reunir el sector– hi va haver dures denúncies –per la precarietat dels actors–, premis –els de la Crítica, guanyat per *El curiós incident del gos a mitjanit*, de Julio Manrique– i, sobretot, la visita (per fi!) a les instal·lacions, encara per moblar, de la nova seu de la sala Beckett, al Poblenou. Va ser una visita que va deixar el públic enlluernat perquè l'antic edifici de la cooperativa obrera Pau i Justícia, construït el 1924 i que ja tenia un teatre a la planta superior, s'ha convertit en una instal·lació teatral de primer ordre.

Es tracta d'una instal·lació

EL NOU EDIFICI

La Beckett ocuparà l'edifici de la vella cooperativa Pau i Justícia del Poblenou

EL COST DEL CANVI

El pla inicial de reforma costava vuit milions, però la crisi l'ha deixat en tres

amb molta llum que no ha perdut ni un dels fantasmes que hi han habitat al llarg dels darrers 90 anys: tot el que es podia –motlles de guix, rosasses, escales velles, parets atrotinades només pintades pels mil colors i ferides que deixen 90 anys de vida, amb prou feines curades perquè no hi hagi accidents, de vegades amb la meitat dels totxos a la vista– s'ha mantingut i l'edifici ja neix amb ànima. Hi ha sales velles amb parets tan carregades d'història que no necessiten cap escenografia per muntar qualsevol relat sobre una gran família o una gran societat vingudes a menys. En decadència, sí, però encara totalment plena d'encant. En aquestes sales la Beckett, fundada per José Sanchis Sinisterra i el seu teatre Fronterja va fer prop de 30 anys, podrà continuar duent a terme les seves obres teatrals i els mil cursos del seu Obrador que han impulsat al món de manera decisiva aquestes últimes dècades de la dramaturgia catalana, que viu el millor moment de la història amb noms com Jordi Galceran, Pau Miró, Josep Maria Miró, Pere Riera, Jordi Casanovas, Lluïsa Cunill i molts altres.

La inauguració oficial de la nova sala Beckett no arribarà fins al novembre, tot i que probable-

Toni Casares, d'esquena, mostra una sala d'assajos –que quedarà tal com es veu– al pis superior de la Beckett del Poblenou

La nova Sala Beckett sorprèn

El teatre de Gràcia mostra les instal·lacions que inaugurarà al Poblenou al novembre

ment al setembre ja s'hi començaran a fer activitats. Però ahir, sis anys i mig després que el llavors alcalde Jordi Hereu anunciés a so de bombo i platerets que cedien l'edifici municipal a la Beckett –l'actual seu de Gràcia estava amenaçada per un contenciós amb Núñez i Navarro i, a més a més, necessitava créixer–, el director de la sala, Toni Casares, mostrava al sector teatral –que va llegir el manifest del dia mundial del Teatre allà– dues grans sales per a funcions i d'altres per a assajos i tallers. I un gran bar de terra hidràulic,

sostre de volta catalana i velles portes verdes de vidre translúcid on al capdamunt encara hi diu “secretaria” i que ocupa el lloc de l'antic colmado. Un bar a peu de carrer cridat a tenir un èxit enorme.

Casares va mostrar des de les antigues aules de l'edifici, que han estat molt fàcils de reconvertir en les noves on s'impartiran cursos d'escriptura teatral i interpretació –aules que tenen aire d'acadèmia antiga on podria aparèixer una rígida institutriu a posar ordre–, fins als camerinos, sobre els quals alguns dels pre-

vis –radicals– als plans, tres milions d'euros. El desembre del 2011 Casares va presentar un pla de reforma de l'edifici que els havia lliurat l'Ajuntament que ascendia als vuit milions d'euros. Era un pla que perseguia convertir la Beckett en la casa de l'autor teatral a Barcelona i que incloïa fins a espais per a residències d'autors. Es tractava d'un pla que preveia que l'edifici creixés per dalt i per baix, amb l'excavació del subsòl i l'aixecament d'una altra planta sobre l'edifici.

Al final la dura realitat de la crisi s'ha imposat i no hi ha quatre plantes, sinó dues, i un entresol. Però l'equip Flores & Prats ha aconseguit que la re-tallada creï igualment un espai formidable. Els tres milions de cost de la reforma han estat finançats per l'Ajuntament de Barcelona en dues terceres parts, i un altre terç pel Consorci del Pla de Rehabilitació de Teatres, integrat per Ajuntament, Generalitat i Ministeri de Cultura. A tot plegat ara caldrà sumar la compra del material escènic necessari per a les sales, una de 100 localitats com l'actual Beckett de Gràcia, destinada a la creació més experimental i que és a la planta superior, i una altra de 200, que és a la

#tuitsdecultura

Hoy cumple 25 años el @InstCervantes, referente mundial para la promoción del español y su cultura. ¡Felicidades! #25añosIC

@mariorajoy
Mariano Rajoy Brey Pres. Govern central

Federer, torna. Et necessitem.

@marina_espasa
Marina Espasa Escriptora

Últimamente me ha dado por escuchar de nuevo a Michael Jackson y creo que me gusta todavía más. Lo de este genio no tiene nombre.

@belenfabra
Belén Fabra Actriu

No hay palabras suficientes para criticar la infamia que están cometiendo nuestros dirigentes contra los refugiados.

@JuanDiegoBotto
Juan Diego Botto Actor

Els actors denuncien

Dia mundial del teatre... en precari. L'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya va celebrar ahir anticipadament el dia mundial del Teatre amb un dur videomaniest contra la situació actual de la professió ple de xifres que que es podrien qualificar de deplorables.

50% d'honoraris, 50% de descompte, 70 euros al mes... En el videomaniest els actors demanen d'imaginar la seva situació aplicant a altres oficis el que els passa a ells: que una persona treballi en una escola i no la puguin donar d'alta a la Seguretat Social i li paguin segons els ingressos que rep l'escola a final de curs. “Acostumen a sortir uns 70 euros al mes, però pensa que amb la teva feina estàs fent un món millor”, ironitzen. Apareix un quírofàn on per cada operació el cirurgià ha de lliurar a la sala el 50% dels honoraris pel lloguer i posar-hi els seus instruments. I un restaurant amb un 90% de clients que arriben amb descomptes de fins al 50%, com passa avui a tants teatres.

73% de dobles vides. Les dades amb què tanca el videomaniest són devastadores. El 73% dels actors i les actrius no poden viure exclusivament dels ingressos que perceben de la seva activitat professional.

3 mesos de feina a l'any. El 65% dels intèrprets no aconsegueixen treballar més de tres mesos l'any. I només el 27% de la professió reconeix haver tingut prou feina els últims 15 anys.

55% sense salari mínim. Potser la dada més terrible és que el 55% d'actors no arriben al salari mínim interprofessional treballant en el sector.

planta baixa i serà la principal.

Una sala de parets negres que ahir va acollir la lectura del manifest del dia del teatre i, a més a més, un joc dissenyat per Paco Mir, de Tricycle. Una mena de joc de l'oca imprès en una gran tela al terra en què van participar, entre d'altres, Lloïl Bertran i Joan Pera, i en què els equips avançaven amb el dau per caselles que mostraven d'una manera divertida els problemes de la professió teatral: un mal pont en què la ciutat es queda buida, una escenografia que no cap a l'escenari, retallades de les subvencions i que el Barça jugui la Champions i aquell dia sigui millor tancar el teatre. També hi havia caselles bones, com quan s'aconsegueix contractar un actor famós de la tele o un espònsor posa diners sense

UN EDIFICI AMB FANTASMES

La reforma ha deixat les parets amb la pintura desgastada i les ferides del temps

LA MISSIÓ

La Beckett vol continuar impulsant l'èxit global de la nova dramaturgia catalana

preguntar què surt a l'obra.

Els diners faran falta a la nova Beckett del Poblenou, sens dubte, perquè Casares hi vol dur a terme un programa en què puguin funcionar les dues sales de representacions ahir i en què, a més a més, hi hagi teatre infantil i juvenil els caps de setmana. Ara el pressupost del teatre s'acosta al mig milió d'euros anual, i amb això no podran incrementar l'activitat d'acord amb les possibilitats del nou espai.

Aquest espai, recorda Casares, ha de tenir com a funcions bàsiques ser un dels motors de la dramaturgia catalana i permetre que els artistes puguin tenir per fi millors condicions de treball amb millors espais i més ben dotats tècnicament que a la seva seu històrica de Gràcia, al carrer Alegre de Dalt, on era difícil treballar en condicions i on en aquests moments estan fent una programació de comiat anticipat de la sala amb lectures dramatitzades dels seus èxits més importants. Però, a més a més, diu el successor de Sanchis Sinisterra al capdavant de la sala, es tracta que el que aconsegueixin amb la dramaturgia catalana siguin capaçes de fer-ho dialogar amb la resta de la societat de manera que la societat acabi enriquint-se gràcies al fet de tenir un bon teatre. “Es troben a faltar els punts de trobada entre la creació artística i la vida ciutadana, i és un dels punts clau que ens marquem”, assegura.

MÉS INFORMACIÓ SOBRE L'ADEU DE LA SEU DE LA BECKETT A GRÀCIA A www.lavanguardia.com

Josep Maria Ruiz Simon

La plasticitat dels drets

Molts historiadors consideren el jurista i teòleg dominic Francisco de Vitoria (1483-1546) com el pare del dret internacional modern. Aquesta consideració té molt a veure amb el fet que va posar en circulació el concepte de república mundial (“res publica totius orbis”). Es tractava d'un concepte que permetia pensar tot el gènere humà com una única societat i també permetia pensar en el dret a tenir drets de cadascun dels membres d'aquest gènere humà amb independència del lloc on hagués nascut i del lloc on es trobés. Segons Francisco de Vitoria, un dels drets que els homes tenien, fossin on fossin, pel simple fet de ser-ho era el dret a la societat natural i a la comunicació o, per dir-ho d'una manera més clara, el dret a l'hospitalitat.

Pel frare dominic, tots els pobles coincidien a considerar inhumà el mal tracte als estrangers i a tenir com una obligació tractar-los hospitalàriament. Era un dret tan antic com la mateixa humanitat, basat en el parentesc entre tots els humans i que no havia estat abolit per la divisió de la propietat ni per la creació dels estats. L'Europa moderna no va fer gaire cas, de portes endins, d'aquest dret tan natural novament descrit per aquest mestre de la Universitat de Salamanca. Al Vell Continent, els vents van començar a bufar cap a una altra direcció. Els nous estats nacionals van sacralitzar sobriament les fronteres. Però Vitoria, que no era tan idealista com podria semblar a primer cop d'ull, no havia desplegat la seva doctrina del dret a l'hospitalitat pensant en Europa sinó en l'Amèrica recentment conquerida. Segons ell, la violació d'aquest dret i del dret de comerciar amb llibertat per part dels indis era precisament el que justificava que els espanyols els haguessin fet la guerra i els haguessin posat sota el seu domini.

L'ús que Francisco de Vitoria fa del dret a l'hospitalitat exemplifica a la perfecció que el discurs sobre els drets humans ha estat, ja des de la seva prehistòria, una matèria d'una gran plas-

La UE subcontracta a un país tercer les seves obligacions en relació amb la satisfacció del dret al refugi

ticitat. A finals del segle XVIII, Kant, que tothom cita i gairebé ningú llegeix, ja va apuntar, a l'hora que insistia en aquest dret, a la hipocresia d'aquelles potències europees que en tornaven a parlar per legitimar l'ús abusiu que en feien, amb objectius clarament colonials, fora del Vell Continent.

Una altra cara de la mateixa hipocresia es pot contemplar ara, de portes endins, quan la Unió Europea juga amb els termes de la Convenció de Ginebra del 1951 sobre els Refugiats per subcontractar a un país tercer la seves obligacions en relació a la satisfacció del dret al refugi.

Hi ha qui ha dit aquests dies que, amb el seu conveni amb Turquia, Europa ha perdut la decència. Però la política sistemàtica (i tan neoliberal) d'externalització de la responsabilitat de l'asil i de les polítiques migratòries a través de convenis amb països que no ofereixen les garanties necessàries no és nova. Ara farà deu anys, Human Rights Watch ja la va denunciar com un perill per als drets humans dels afectats. I ningú no li va fer gaire cas.